

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de două ori 24 fil., — de trei ori
30 fil. rëndul cu litere garmond — și timbru de 60 fil.
pentru fie-care publicare.

Nu ca stafaj!...

Dacă Magiarii cred, că partea aceea dintre Români de sub corónă ungară, cari sunt pentru *activitate politică* și pentru întrarea Românilor în luptele electorale, gata este să între în dieta din Budapesta sub condițiuni ca acelea, pe cari le pune organul kossuth-istilor, ziarul „Egyetértés”, — se înșală amar.

Nu ca stafaj voim să între bărbați nostri de valoare în parlamentul ungar, ci ca reprezentanți ai poporului român, alcătuitor și el de stat în patria acésta. Nu renunțând la *individualitatea noastră națională*, ci reprezentându-o în parlament.

Ni-se va spune, că lucrul acesta e curată imposibilitate, fiind-că Magiarii nu vreau să recunoscă individualitate națională la celelalte popóre din țără, pentru-că pentru ei nu există decât o singură națiune în Ungaria, *națiunea magiara*.

Adevărat. Dar' Magiarii sunt în rătăcire; și de ce să nu mergem noi la ei să le spunem în fața lumii și „*pe teren legal*” că sunt în rătăcire? Și se pôte, că se esagerază lucrurile din amândouă părțile, — atât din parte magiara, cât și din parte română. De ce să nu ne apropiem deci unii de alții pentru a ne clarifica și pentru a ne înțelege?

Se vor afla sigur și între Magiarii ómeni, cari vor concede, că raporturile încordate de astăzi, existente între noi, între două popóre, aviseate unul la sprijinul celuilalt, nu sunt în favorul statului, și că noi mai bine am face dacă ne-am unii puterile pentru ajungerea unui scop mai înalt comun, decât să ni-le perdem luptându-ne între noi: unii atacând, ceilalți apărându-se.

Să nu ne supere că astăzi Magiarii desprețuiesc tot ce nu e magiar; și că mult triabințata egalitate de drept mulți dintre ei o înțeleg numai ca dreptul lor exclusiv de a face Magiarii din toți cetățenii acestei țări

Lucrul e foarte ușor de înțeles. Magiarii, cari stau singuri în lumea acésta, fără amici și fără popóre afine, își tem existența (și pôte nu fără temei); de aceea cred, că vor pute rezista mai ușor întărindu-se prin contopirea popórelor nemagiare din țără în rasa lor. Și fiind-că noi nu ne lăsăm să fim contopiți, ne consideră de dușmani ai lor.

Imprejurarea, că stăm departe de ei, nu e menită óre să-i întărească în acéstă credință? De ce să-i lăsăm să rămână în acéstă credință? De ce să nu ne apropiem de ei și de ce să nu le spunem cu inima deschisă, că sunt în rătăcire; că dorințele lor de a ne vedé magiarisați sunt dorințe deșarte, pentru-că lucrul acesta nu se va întâmpla nici odată; că mai ușor ne pot condamna la mórte pe toți și ne pot executa odată pe toți, dar' și atunci, cuvintele din urmă cari ar eși din pepturile noastre ale tuturor ar fi: „*Murim ca Români!*”

Dușmânia nu e bună, nici între indiviți singuratici, nici între popóre. De aceea credem noi, că ar fi bine să intrăm în parlamentul ungar, pentru a deschide Magiarii capul, că aceea ce vrem noi nu e în detrimentul statului ungar, e chiar în interesul și

favorul statului, pentru-că statul trebuie să voască fericirea și mulțămirea tuturor popórelor din cari e compus, și noi asta o voim.

Părerea noastră este deci, că dacă în *acést scop* ar intra câțiva bărbați cu destule pregătiri și destulă durere de neam dintre ai nostri în dieta magiara, n'am jertfit nimica din drepturile istorice și naturale ale poporului nostru. Și părerea noastră este, că nici Magiarii n'ar pierde nimica primindu-ne *sub aceste condițiuni* în parlamentul lor, pentru-că tocmai dușmani să le fim, cum cred ei, — ceea-ce nu e adevărat, — tot mai bine să aibă în fața lor un dușman sincer și cu inimă deschisă, decât un amic — prefăcut.

Ni-se va spune, că lucrul acesta s'a mai făcut și altădată și n'am ajuns la nici un rezultat. De ce să nu-l încercăm de nou? Pierdem ceva încercându-l?

Credem că ni-am precizat destul de bine punctul de vedere, dictat de programul ziarului nostru, care dintru început a fost program de *activitate politică*. Il resumăm deci pe scurt:

Voim activitate, voim să facem parte din corpul legiuitor al țării, însă ca Români, ca reprezentanți ai poporului român din patria acésta.

Voim să intrăm în parlamentul ungar, însă *nu ca stafaj*, nu ca scară pe care alții se înalțe, ci ca apărători ai intereselor poporului nostru și înainte de toate reprezentând acolo *individualitatea noastră națională*.

La Magiarii e rindul deci să ne primescă sub aceste condițiuni în parlamentul lor, nu numai, dar' să ne facă și *posibilă* întrarea în el, sub aceste condițiuni.

Sibiiu, 25 Ianuarie n.

Din Austria. Reichsrath-ul convocat pe 31 Ianuarie n. va fi deschis în mod solemn, la 4 Februarie n. prin mesaj de tron, rostit de M. Sa, Monarchul. Cu toate că după perderile ce le-au avut la alegeri social-creștinii și partidul popular catolic, formarea unei majorități parlamentare, pe care să se pótă rezima guvernul, a devenit imposibilă, schimbare de guvern nu se va face. Dr. Körber posedă încă întreaga încredere a Corónei și chiar și din partea opoziției din reichsrathe recunoscută necesitatea de a rămâne și mai departe el în fruntea guvernului, pentru a se împedeca nașterea unui chaos și mai mare. Intre cei luați în combinație pentru postul de președinte al reichsrath-ului se află și Românul *Iancu Lupul*, mareșalul Bucovinei.

Alegerile în Fiume. Eri s'au făcut alegerile în Fiume pentru reprezentanța orașenescă. Au decurs în ordine și în liniște perfectă, dat fiind că în urma compromisului legat între autonomiști și guvern, pe listă au fost trecuți și cinci vechi liberali, adică necondiționați ai guvernului, prin urmare s'a votat după o singură listă și n'a fost trebuință de luptă între autonomiști și liberali. Reprezentanța nouă se va întruni acum cât mai curând pentru a alege pe *podesta* (primarul) orașului. Se crede, că va fi ales de nou *Mayländer*. Croații din Fiume, contrari politici ai Italianilor, vădând înțelegerea bună între autonomiști și liberali, nici n'au luat parte la alegere, ci au rămas de astădată în pasivitate.

Victoria, Regina Angliei.

E mult, foarte mult de atunci...

Era o noapte caldă de Iunie, scurtă și dulce ca visul de feciöră.

Pe la mijloc de noapte întreaga servitorime din castelul dela *Kesington* al tinerei principese din Anglia, *Victoria Alexandrina*, a fost alarmată. Și a fost deșteptată din somnul dulce și principesa însăși, pentru-că óspeți ilustri voiau să-i vorbescă.

Și principesa s'a sculat și i-a primit. Era un Arhiepiscop, un ministru și medicul de casă. Formau o delegațiune, trimisă să facă principesei comunicări importante.

Arhiepiscopul a agrăit-o cu „*Maiestate*” și tinera principesă a început să tremure ca trestia suflată de vînt. Simția că urmész ceva grav.

Arhiepiscopul i-a comunicat apoi, în scurte cuvinte, că Regele Angliei, *Wilhelm IV*, a decedat subit, și că din momentul acesta corónă Angliei împodobește fruntea tinerei regine *Victoria*. Și tinera Regină a început să tremure tot mai tare. Simția greutatea acestei coróne și responsabilitatea legată de ea.

E mult, foarte mult de atunci...

Aprópe șeszeci și patru de ani a purtat Victoria, Regina Angliei, corónă țării pe fruntea ei de femeie, și de Marți nu o mai pórtă. Marți s'era, la órele șese și jumătate și-a dat sufletul blând și nobil celui dela care l'a primit. A obosit sub greutatea grijiilor și a muncii, a cerut odihnă și liniște și odihnă și liniște i-s'a dat. Liniște eternă.

Astăzi, Victoria, Regina Angliei, aparține istoriei, și istoria o va vorbi de bine.

A murit sub povara anilor mulți pe cari i-a împlinit în lumea acésta vremelnică, dar' a murit și în urma agitațiunilor sufletești prin cari a trecut în timpul din urmă. Se știe anume, că suflet blând și nobil cum era, Regina Victoria a fost în *contra* resboiului deslănțit în Africa-sudică între Buri și Englezi, pentru-că avea destul cu cele trei zeci și șapte de răsbóie de până aci, și voia să se petreacă ultimele zile ale vieții în pace și în liniște. Dar' ministrii și parlamentul Angliei au fost de altă părere; au forțat lucrurile și ea nu s'a putut opune. A murit deci tocmai cum nu voia să móră: în mijlocul vârsărilor de sânge și în mijlocul suspinelor eșite din piepturile victimelor căzute pe câmpul de luptă.

Regina Victoria a fost de altcum domnitóre constituțională în cel mai strict sens al cuvântului. Dovadă chiar și faptul, că nu s'a opus dorinței țării sale de a începe resboiu cu Burii, cu toate că inima ei bună sângera când se gândea la victimele ce vor rămâne din ambele părți pe câmpul de resboiu, și la și mai multele victime ce vor rămâne în urma acestora. Greul responsabilității pe ea deci nu o apasă pentru sângele vârsat.

Cu toate că a domnit șeszeci și patru de ani, n'a putut să se formeze o individualitate mai pronunțată de domnitóre, bună-órá ca *Maria Terezia* și ca *Elisabeta*, ori *Catarina II*, — dar' în succese și noroc le-a întrecut pe acestea, și aprópe pe toți domnitorii.

Poporul englez o iubea foarte mult și acum are să o jlescă și mai mult.

Poporul englez are motiv să o jlescă și să-i păstreze memoria, scumpă și sfântă, din generație în generație, pentru-că tot ce are el astăzi ca putere și ca avere, sub ea s'a făcut. Vaza cea mare în concertul puterilor mari, Anglia sub a ei domnie înțeleptă

și-a câștigat-o. Comorile cele multe ce și-le-a adunat Anglia, sub ea le-a adunat.

Podoaba cea mai frumoasă a decedatei Regine o formau însă virtuțile ei femești. A fost model de soție și exemplu de mamă.

În urma înrudirii ce o avea aprópe cu toate curțile din Europa, doliul și jelea de care e cuprinsă astăzi Anglia se estinde și asupra celorlalte țări.

E un doliu general, la care ne alăturăm și noi, dorind nobilului suflet, trecut în lumea vecinică și nevăzută: pace eternă!

Reforma parlamentară.

Continuăm cu reproducerea vorbirilor rostite în dieta magiara în chestia *reformei parlamentare*.

Deputatului *Holló*, — al cărui discurs l-am dat în numărul trecut, — i-a răspuns imediat prim-ministrul *Szell*, care a ținut să marcheze punctul de vedere al guvernului în chestiunea sulevată.

Domnul *Szell* zicea, că dorește și el a elimina din alegeri presiunile din oficiu și aplicarea mijlócelor materiale. Spre scopul acesta s'a adus și legea despre judicatura curiei, pe timp de 8 ani. Dorința lui este, ca deputatul să nu-și utilizeze poziția. Până când nu se va clarifica cestiunea incompatibilității, dieta actuală nu se va disolva.

Recunósce și *Szell*, că legea electorală, care s'a înființat înainte cu 52 de ani și pe care parlamentul a revizuit-o înainte de 26 ani, *nu mai corespunde actualei vieți de stat și sociale și poziției actuale a statului ungar*. Recunósce și aceea, că este o *mare disproporție în censul* satorit la 48, respective în censul de azi; recunósce, că censul actual nu pôte fi mult timp susținut. Dar', *cestiunea censului este, în raporturile de azi ale țării, o cestiune atât de importantă și delicată, de care pretutindenți lumea s'a atins cu cea mai mare precauțiune*. Ministru-președinte declară, că stă pe basa, că atât în cestiunea censului, cât și în cestiunea arondării cercurilor electorale, trebuie să se procedă cu cea mai mare precauțiune. În astfel de cestiuni nu-i permis să se facă *probe*. Ungaria nu pôte să suporté ceea-ce bună-órá a suportat Francia, unde s'a introdus sufragiul universal absolut *individual* și listele de scrutiniu, și apoi s'au reînțors earăși la sufragiul universal *absolut*. Francia e destul de tare, căci e un stat homogen, pe când raporturile etnografice, economice, culturale și politice ale Ungariei nu pot birui o astfel de experimentare.

Din motivele acestea *Szell* este *contra* introducerii sufragiului universal și tot așa află, că cestiunea noiei arondări a cercurilor electorale trebuie *foarte mult cumpănită*. C'un cuvânt, nici cestiunea sufragiului universal, nici a censului și a arondării cercurilor electorale nu le află *Szell* de cestiuni actuale și cópte. Nici votarea secretă nu e pentru Ungaria, și totă reforma așa cum o contempléză *Holló* și soții, n'o consideră ca fiind actuală. De aceea nici nu va face o propunere sau un proiect în direcția acésta, „*fiind-că — sfârșesce Szell — nu sunt în poziție de a-le face*”.

Frumos discurs a rostit apoi deputatul Ugron în ședința următoare (18 Ianuarie), făcând o critică aspră stărilor din Ungaria.

Oratorul a zis, că e caracteristic pentru stările din Ungaria, că cestiunea reformei electorale se discută în cadrul bugetului ministerului de interne. Ca în nici o țară, în Ungaria nu este separată puterea executivă de puterea legislativă, de unde s'a născut despotismul. În organizarea țării, bărbați de stat magiari și-au luat de model sistemul de corupere, ce domina în Franța sub al doilea imperiu. Cele mai multe drepturi ale autonomiei comitatense au fost confiscate; comitatul nu și mai poate alege liber nici pe funcționarii săi, fiindcă prin comisiunea de candidare alege fișpanul, care nu este omul domnitoriului, ci unelța guvernului. Puterea executivă folosește legislațiunea spre scopurile ei private. Ce fel de autoritate se aibă legislațiunea, când membrii ei, cu puține excepțiuni, nu și pot mulțami mandatele meritelor personale, ci aparatului oficios, violenței și banilor. „Betyar”-ul de pe pustă nu este urmărit așa de tare, ca cetățenul, care cutăză să se opună puterii pe teren politic.

De ce trebuie, ca în țară o singură partidă să aibă puterea? Se susține un sistem, prin căderea căruia însă interesele dinastiei n'ar suferi nimic, și totuși vedem, că dinastia e sprijinită de acestui sistem și nu eșecită destulă nepărtinire față cu alegerile. (Mare sgomot, contradicții în dreapta. Președintele chemă la ordine pe vorbitor).

Când nici națiunea, nici coróna nu eșecită controlul, ar trebui să pășescă pe teren judecătoresc, care și-a păstrat încă independența. Dar' când e vorba de judecătoria administrativă, dreptul este de jure prin dosire. Pe șeful partidei liberale nu-l alege partidă, ci regele, în persoana ministrului-președinte, care nu poate să facă, decât ceea ce vrea regele. Prin această partidă i-se dă aparența, că ea este „partidă regescă”. Din pricina aceasta a zis și ministrul-președinte, că nu ia poziția în cestiunea reformei parlamentare, fiindcă o reformă nu poate fi decât atunci, când regele o voește.

Lumea zice, că noi suntem legistatori, dar' nu suntem decât registrații legilor, cum erau senatorii pe timpul împăraților romani. Consilierul coróniei cere autorizația dela corónă pentru a prezenta un proiect de lege și parlamentul înregistrează, că coróna a primit proiectul. Opoziție nu se poate desfășura. Trebuie reformat așa dar' parlamentul în direcția, că națiunea să se poată declara liber. Societatea magiară este atât de subjugată, națiunea magiară e atât de incapabilă față cu guvernul său, încât numai un mod de reformare există: introducerea votului universal, căci numai prin votul universal își poate valida fie-cine dreptul și voința sa.

Ce va fi cu naționalitățile? Eu nici de dragul „Valahilor”, nici de al Sârbilor și Sașilor nu vreau să fiu slugă. Dacă națiunea această și-a știut susține supremația timp de o mie de ani, atunci ea n'are să se temă de estinderea drepturilor. Sub scutul libertății vor înceta frecările și certele de naționalitate. Greșesc aceia, cari cred, că ei vor da dreptul de alegere cetățenilor. Acest drept l'a dat Dumnezeu, și el nu trebuie să fie răpit și restrâns. De nu vom reforma parlamentul, primul vifor va mătura țara această, fiindcă nu mai poate să conțene pe însușirea locuitorilor ei. Pietrile constituției vor fi duse în toate părțile și constituția va fi ca templul din Ierusalim, pe ale cărui ruine nu le-a suferit puterea, și întocmai ca Jidovii vom peregrina cu lacrimi și bocete la rămășițele sfintelor ruine.

Vorbirea lui Ugron a făcut impresiune adâncă asupra întregii case și prim-ministrul Széll a luat earăși

cuvântul pentru a răspunde lui Ugron, că esagerează lucrurile și pentru a protesta în contra obiceiului de a fi trasă Coróna în discuție. Coróna nu e vinovată de nimica, nu răspunde pentru nimica, ci întreaga responsabilitate apasă umerii guvernului.

Casa a primit cu aplauze declarațiile prim-ministrului Széll și astfel reforma parlamentară rămâne deocamdată numai dorință, manifestată din partea ugroniștilor.

Scrisoare din Seliște.

— Din sârbători —

Seliște, 7 Ianuarie 1900

Sârbătorile Născerei și Botezului D-lui Isus Christos îmi dau plăcutul privilegiu de a constata din nou săvârșirea unor fapte cari ridică vaza frunzei comune Seliște și cari merită a fi cunoscute și de publicul mare.

Iată-le înșirate acestea în ordine cronologică.

Ca și în anul trecut, așa și în estan direcțiunea „Casei de păstrare (reuniune) din Seliște” a votat pentru providerea cu îmbrăcăminte a copiilor de tot sâraci 200 cor.

În ajunul Crăciunului în mod sârbătoresc s'a și împărțit la 40 de elevi sâraci ai școlii de aici îmbrăcămintele trebuincioase, rocuri, păpuși, peptare etc. Dl director Dumitru Lăpădat a folosit acest privilegiu ținând numărului public o frumoasă vorbire îndemnatore la fapte nobile, la jertfire din prisosul nostru pe sama celor lipsiți, a instituțiilor de binefacere, școlii și bisericii.

Förte înțeleptesci îndemnuri, căci într'a-devăr noi suntem avisați numai la puterile noastre proprii, și dacă ne vom codi a contribui noi din al nostru pentru noi înșine, dela cine ore să așteptăm jertfe pentru înaintarea aspirațiilor noastre de progres?

*

Ziua de Crăciun, ca toate sârbătorile s'a serbat în chipul cel mai sârbătoresc și evlavios de către credincioșii bisericii noastre. E de nedescris mângăierea sufletescă ce o simți, vădând evlavia poporului de aici.

Cu toate că ori-ce schiopătare a simțului religios e departe aici în Seliște, totuși se lucră cu viu interes la susținerea lui neștirbită.

În scopul acesta „Reuniunea română de cântări” la toate sârbătorile cântă răspunsurile liturgice compuse pentru cor mixt de măriștrul nostru compozitor G. Dima.

Cântate acestea cu o acurateță, care servește de laudă dlor coriști și coriste și d-lui dirigent Iuliu Crișan, contribuie förte mult atât la splendoria serviciului divin, cât și la creșterea și nutrirea evlaviei curate în inimile ascultătorilor, recunoscută fiind înfluița cea puternică ce o are cântarea asupra simțimentelor inimii omului.

Balsam de mângăiere sufletescă au fost pentru toți cuvintele Escelenței Sale D-lui arhiepiscop și metropolit Ioan Metianu, adresate prin pastorală dela Crăciun și anul-nou.

Impresia cea mai plăcută au lăsat în inimile ascultătorilor cuvintele din aceste pastorale, la finea cărora credincioșii au erupt în furtunoase manifestațiuni de iubire și alipire față de prea bunul Părinte, prin întreite urări de „trăiească”.

*

Corpul învățătoresc dela școla primară din loc de zeci de ani are laudabilul obicei a aranja în sârbătorile Crăciunului câte o producțiune școlară, al cărei venit curat este destinat bibliotecii școlare.

Că ce succese splendide și ce rezultate favorabile au avut aceste producțiuni, cred că e de ajuns dacă amintesc unicul fapt, că școla dispune de prezent de o bibliotecă constituită între 1400—1500 din cele mai prețioase cărți ale literaturii noastre și pe lângă aceasta un fond în număr de 500 cor.

Producțiunea aranjată în est-an a treia zi de crăciun a succed într-o foarte bine. Programul ei, constând din cântări și declamări, executate de elevii și elevele școlii, și din piesa teatrală „Steaua României” (Morții dela Plevna) de I. P. Bancov, executată de membrii corpului învățătoresc, au fost nu numai producător de momente delicioase și vesele, dar a fost mai presus de toate instructiv și edu-

tiv. Fie-care punct al programului și avea partea sa moralizătoare. Scopul special al acestui program a fost dezvoltarea simțului național atât în elevi cât și în ascultători. Momentele de acest soi predominau și ele au lăsat cele mai românești impresii asupra tuturor.

Iată un exemplu cum trebuie să fie producțiunile școlare instructive, educative și naționale.

*

Sfințenia zilei „Botezul D-lui” a fost sigilată prin săvârșirea unei dintre cele mai creștinesci fapte. În această zi s'a declarat cu mare însuflețire înființată aici o „Reuniune de înmormântare”. Acesta reuniune constă din 600 de membri, cari contribuiesc fie-care cu taxă anuală de 4 coróni timp de zece ani. La mörtea membrului, urmașii lui primesc suma taxelor solvite și încă un ajutor de 50 coróni.

În adunarea de constituire, ținută în ziua „Botezul D-lui”, prezidiată de dl director școlar Dumitru Lăpădat, s'au votat statutele, cari în zilele acestea se înaintăză ministrului spre aprobare, după ce apoi acesta folositore reuniune își va începe îndată activitatea.

Astfel știe Seliștea să serbeze sârbătorile!

Cor.

Din Mercurea.

Constituirea despărțământului „Astrei”.

— 22 Ianuarie n.

O ideeă salutară a fost aceea a „Asociațiunei pentru literatura română și cultura poporului român” d'a înființa și înmulți despărțăminte în urma unei arondări nou. Acesta înmulțire va ajunge scopul cultural pe care l' urmărește „Asociațiunea” noastră în grad mulțamitor, pentru-că inteligența se poate concentra mai ușor la sediul unui mai mic despărțământ.

Drept dovadă servescă adunarea nou înființată despărțământ al Mercurei, compus cu excepțiunea comunelor Amnaș, Topârcea, Cut, Alămor și Armeni, din comunele cercului administrativ al Mercurei și Sângătinului (comit. Albei inferioare), care și-a ținut adunarea constituantă în ziua de 8/21 Ianuarie a. c. în opidul Mercurea sub prezidiul Domniei Sale Domnului Ioan Droc, zelosul nostru protopresbiter tractual, încredințat de comitetul central cu conducerea constituției noului despărțământ.

Rezultatul moral și material, ce l'a obținut acesta adunare, i-se poate atribui cu drept cuvânt în mare parte Domnului protopresbiter, care devotat cauzei a luat de timpuriu măsurile de lipsă, ca adunarea să fie cercetată cât se poate mai bine.

În scopul reușitei a și trimis spre publicare convocatoriul adunării la ziarele noastre „Telegraful Roman”, „Tribuna” și „Gazeta Transilvaniei”, făcând pe lângă acesta și invitări speciale, adresate separat tuturor preoților și învățătorilor de ambe confesiunile precum și mai multor onorațiuni inteligenți mireni din comunele ținătoare de acest despărțământ.

Ca bărbat practic și cu esperință în scopul întrunirii număröse, Domnul protopresbiter a convocat pe aceea zi și sinodul protopopesc tractual la ședința extraordinară.

La 12 ore din zi sala adunării era teesită de participanți din toate clasele societății inteligente și constat cu bucurie, că numărul lor atară de cei din localitate a trecut peste 80 de inși.

După deschiderea ședinței și constituirea biroului s'a purces la alegerea comitetului despărțământului și între aplauze s'a aclamat de director: Domnul Ioan Droc, protopresbiter tractual în Mercurea, ear' de membri s'au ales: Domniul Ioan Macellariu, proprietar în Sângătin și membru fondator al Asociațiunei, Dr. Victor Mihai, medic cercual în Poiana, Teodor Colbasi, proprietar în Spring și Demetriu Munthiu notar comunal în Reci.

Cu acesta ocaziune s'au înscris mulți inși ca membri ordinari și ajutători și s'au încasat peste 160 coróni. Este evident deci, că inteligența din Mercurea și jur și-a priceput bine chemarea într-o sprijini înaintarea în cultură a poporului nostru românesc și pe viitor nu va pregeta a desvolta o activitate și mai mare în interesul prosperării „Asociațiunei” noastre, pentru-că conducerea despărțământului se află în mâinile unor bär-

bați cu cunoștință de cauză, în frunte cu vrednicul director.

Sperăm, ba suntem convinși, că sub conducerea comitetului ales, despărțământul nostru va înflori și va aduce ródie înbelșugate.

Onóre și laudă se cuvine și bravei noastre inteligențe pentru viul interes devedit prin participarea așa de numărösă la acesta adunare constituantă.

Înainte cu Dumnezeu, căci prin cultură se câștigă libertatea adevărată.

Un participant.

Din Țera Oltului.

Conferență preoțescă și sinod protopresbiteral.

— 4 Ianuarie, 1900.

(Urmare.)

Trecându-se la obiectul al doilea, și anume: cari sunt mijlocele cele mai bune de a ave o administrație mai corectă și bună în afacerile bisericesti și școlare și cum s'ar pute înmulți averea bisericescă și școlară; cu acesta temă fiind însărcinați preoții Ioan Mateiu și Toma Doicanu, ear' după-ce cel dintăiu a absentat și în anul acesta dela conferență ca și anul trecut, și-a desvoltat tema părintele Toma Doican spre mulțamirea conferenței, — arătând, ca la administrare corectă se recere întâiu și întâiu onestitate și frica lui D-zeu și atunci toate vor merge bine; eară cu manipularea averilor bisericesti școlare să se încredințeze numai ômeni cinști drept evlavioși și cu frica lui D-zeu și cu inimă pentru biserică și școlă, și toate acestea să se facă în conformitate cu prescripțiile legilor noastre bisericesti.

Trecându-se la punctul al treilea: cari sunt mijlocele prin cari să se potă tot mai mult lumina preoțimea noastră: acesta temă au desvoltat-o förte bine și pe larg părintele diacon Solomon Făgărășan din Drăguș, care se vede, că e om inteligent, matur și om cetit. D Sa nu s'a mărginit numai pe lângă lectura din cărți bisericesti, ci s'a ocupat și cu alte cărți — pentru care osteneală și bună reușită a temei conferență i-a exprimat recunoștința sa protocolară.

La desbaterea acestui obiect au luat parte mai mulți membri ai conferenței și ca conclud se enunță:

Preoțimea gr.-or. din cercul Avrigului se obligă a abona fôia bisericescă „Telegraful Român” și fie-care se stărue a înființa bibliotecă în parochia sa, observându-se la prenumărarea „Telegrafului Român”, ca Prea-venerabilul Consistoriu archidieceșan să eșcute concludul sinodului archidieceșan Nr. 95 din 1896 prefăcând fôia în tóie cuotidiană. Urmăză la ordinea zilei desbaterea asupra punctului al patrulea, adică: înființarea de reuniuni pentru înfrumșetarea bisericilor și școlilor etc. Tema aceasta au lucrat-o bine părinții Ioan Crăciun, Pavel Monea, eară preotul Trandafir Dragomir a promis a veni cu tema aceasta la proxima conferență promițând a aduce pe atunci mai multe proiecte de statute pentru diferite soiuri de reuniuni. Conferența enunță ca conclud: ca fie-care preot în parochia sa să cercce a înființa reuniuni, cari s'ar potrive mai bine cu starea și situațiunea parochiei și despre rezultatul obținut să raporteze la proxima conferență.

Urmăză la ordinea zilei desbaterea asupra punctului: cum să fie îmbrăcăminte preoților. Tema aceasta au desvoltat-o bine preoții Vasile Macsim și Toma Dragomir, cari ambii au citat canónele referitoare la portul preoților, ba parochul Vasile Macsim a citat un cerculariu al fericitului arhiepiscop și metropolit Andreiu, ca vicariu general, despre îmbrăcăminte preoților.

Conferența luând act despre acesta a decis, ca preoțimea tractuală la ocaziuni mai însemnate, la sârbători mari, să umble în reverenți, ear' în alte zile în haine lungi potrivite.

Cu acestea terminate fiind obiectele pentru conferența de astăzi, părintele ppresbiter încheie conferența cu cuvinte potrivite mulțamind membrilor pentru buna înțelegere și interesul cel viu ce l'au dovedit la desbaterea obiectelor; poftescă tuturor reîntórcere sănătósă la parochii. La acestea cuvinte în numele conferenței mulțamesc părintele Prie părintelui protopresbiter pentru bunul tact și buna conducere, dorindu-i ca mulți, mulți ani să stee în fruntea cercului. (Va urma).

Revistă esternală

† Regina Victoria. Cadavrul reginei e încă și acum în odaia mortuară. Pe scările ce duc în odaie din spăler soldații, la ușă ține gardă un ofițer, ear' lângă cadavru veghiază o damă de curte și doi servitori indieni. Regina zace cu mâinile puse cruce pe pept, pe care e așezată o cruciuliță de aur. Din Osborne cadavrul va fi transportat la Windsor, unde va fi înmormântat în mausoleul regal de la Frogmore, lângă soțul reginei.

Curțile europene vor fi reprezentate prin cei mai aleși membrii ai lor. Din Germania va fi de față la înmormântare împăratul și moștenitorul său, din Austro-Ungaria moștenitorul Francisc Ferdinand, din România moștenitorul Ferdinand, din Bavaria prințul Arnulf, din Saxa-Meiningen prințul ereditar Bernhardt, etc. Franța va fi reprezentată prin o deputațiune specială, condusă de vice-admiralul *De la Jaille*.

Edward VII, noul rege al Angliei și împărat al Indiilor, conform constituției engleze, imediat după moartea reginei a mers la Londra și a depus jurământul pe constituție, după care i-au jurat fidelitate prinții regali, consilierii intîmii, primariul Londrei, lordii și în numele poporului membrii parlamentului.

Prințul avea de gând să iee numele Albert Edward, dar' Albert fiind nume german, s'a decis să iee numele Edward, plăcut Englezilor, și astfel cu acest nume e al șeptelea domnitoriu. Prin urcarea pe tron a lui Edward VII. Marea-Britanie cu toate coloniile ei și cu imperiul Indiilor trece sub sceptrul unei alte dinastii, căci Edward VII — după tatăl său — e din dinastia Saxa-Coburg. Dinastia Velf, care a dus rol în istoria universală încă de pe timpul lui Carol cel Mare și a făcut front împăraților din casa Hohenstaufen și a purtat luptă de rivalitate cu Hohenzollernii, — prin moartea reginei Victoria s'a stîns; urmăză dinastia Saxa-Coburg, și cine știe ce este scris în cartea sortii pentru imperiul brit sub domnitorii din noua dinastie?

Albert Eduard, acum Edward VII., e al doilea copil al reginei Victoria (prim-născută e Victoria, mama împăratului Wilhelm), s'a născut la 4 Noiembrie 1841 în Londra, în palatul Buckingham. E om cu vederi largi, cu studii serioase și englez în tota puterea cuvîntului. Cu împăratul Wilhelm nu simpatizează. Acasă a fost educat sub supravegherea tatălui său. Apoi a studiat în Edinburg, Oxford și Cambridge și după terminarea studiilor a făcut călătorii în toate părțile lumii. În Ungaria a fost în trei rânduri. Despre modul cum a fost educat prințul, mărturisesc de ajuns și următoarele două episoade din viața lui de copil. Intr'o zi prințisorul era foarte îndrăgăstos și guvernanta lui (mis Elisa) voind să-l pedepsească, s'a opus, spunându-i că lui nu-i poruncește nimenea, căci e prințul de Wales și moștenitorul tronului. Afînd despre acesta tatăl său, a intrat la el, într'o mână cu sfînta scriptură și în alta cu jorda, și cetindui din biblie cuvintele „ear' tatăl va certa pe copilul neascultător“, i-a dat o bătaie bună cu jorda și l'a pus în genunchi într'un unghieț al odăii, pe lângă ordinul, că are să steie acolo, până când mis Elisa va binevoi să l'erte. Altă-dată, când era mai mărișor s'a dus singur la malul mării și afînd un copil de țeran care aduna oșe de scoici, i-a resturnat căciula cu scoicile. Băiatul și-a adunat de nou scoicile, amenințînd că de i-le mai împrăstie are s'o pătiască. Prințisorul s'a furișat de nou la căciulă și a împrăștiat scoicile eară. A mîncat o bătaie bună și plîngînd s'a dus să se plîngă la mamăsa. Confrontat cu prințul, băiatul de țeran a istorisit cazul așa cum s'a întîmplat, la ce regina i-a răspuns: „Bine a' făcut“. Ear' prințisorului i-a zis următoarele: De altă-dată să știi, că ce e al altuia trebuie să lași în pace.

NOUTĂȚI

† Anastase Bărsan, învățătoriu-director la șola din Turcheș (lângă Brașov), a răposat în etate de 62 ani și după apröpe 42 ani de dascălie. Dorința bătrînuului era să mai trăiască barem anul acesta, ca să împliniască și al 42-lea an de dascălie, dar' acesta dorința nu i-s'a împlinit. În mormîntarea i-s'a făcut Marți după amiază.

Noul rector magnificus. Mercuri s'a făcut alegerea noului rector al universității din Budapesta, în locul lui Raimund Rapa-

ics. Rapaics lipsise de la ședința în care senatul universității votase — cu majoritate de 1 vot — contra afîșării crucei în salele de prelegere și pentru „ceasta arhiepiscopul de Agria i' făcuse aspre imputări. În urma acestora și-a dat dimisia, pe motiv că e bolnav. La alegerea de Mercuri a fost ales — cu 6 voturi contra 4 — profesorul de teologie *Kisfaludy A. Béla*.

Atentat în fața altariului. Ziarelor din Budapesta li-se raportează, că în *Mocirla* (Bihar) locuitorul Petru Goldiș a puscat asupra preotului în cursul liturghiei. Din norocire, glonțul a nimerit în icóna Sfîntului George și astfel preotul a scăpat. Atentatorul a fost dat în grija gendarmilor.

Dinstinețiune. Se scrie dela Viena că A. S. R. Prințul Ferdinand al României, dl general Manu și dl George I. Lahovari au fost numiți membri de onoare ai societății geografice din Viena.

Pentru masa studenților din Brad. On. d-nă *Eugenia I. Paraschiv* din Sebeș, în loc de cunună eternă pe mormintele defunctului consoț *Ioan Paraschiv*, fost jude reg. u. și a scumpulor sei fi: *Gregoriu* și *Amos*, a binevoit a dăru pentru masa studenților dela gimnasiul nostru român gr.-or. din Brad 10 corone, ear' On. d-l *Vasiliu Orășan* paroch gr.-or., tot pentru masa studenților 2 cor. Primescă toți binevoitorii dăruitori căldurosă mulțămîtă. Dir. gimnasiului român gr.-or. Brad, 10/1 1901. *Georgiu Părdiu*, dir. gimnas.

Coconite studente universitare. La universitatea din Budapesta s'au înscris ascultătoare ordinare pe semestrul II. al anului școlar curent 83 de coconite, într' cari și două sîrbice. 27 s'au înscris la facultatea de medicină, ear' celelalte 56 la facultatea filosofică. Dintre cele înscrise la facultatea filosofică, după confesiune sunt: rom. catolice 33, reformate 6, luterane 1, gr.-or. 1, moșsaice 15.

Gemeni din două veacuri. O femeie din Bergilers (Liège) a născut în noaptea de 31 Decembrie 1900 un băiețel frumos, ear' după miezul nopții, cam în zori spre 1 Ianuarie 1901 a dat naștere încă unui băiețel. Astfel noua născuții sunt gemeni și totuși din două diferite veacuri.

Din tragediile vieții. Era în Milano o biată femeie veduvă, cu doi copilași, care și tînjia viața din mila omenilor și din ce brusc căpeta pe lucrul cu mâinile. În timpul din urmă ne mai putînd lucra și necăpînd nimic nici din milă, a răbdat două zile de-a rîndul, ear' într'una din seriile trecute, istovită de puteri, s'a retras cu mîiteii sei într'un unghieț al bisericeii, ca să nu petreacă noaptea sub cerul liber. Dimineta a afiat'o crînicul mîrtă împreună cu copilașii. Muri-sără de fîme și de frig.

Dragoste într' fiu și părinți. Înainte cu o lună s'a întîmplat, că autoritățile sîrbice au confiscat toate cărțile postale ilustrate cu portretul ex-regelui *Milan*, ear' acum — la ordin ministerial — se confiscă și cele ilustrate cu portretul *Nataliei*; nu numai, dar' autoritățile polițienesci fac chiar perchișiție pe la casele private și confiscă portretele părinților regelui. Așa de pildă, zilele trecute au intrat în casa unui comerciant și luînd de pe perete un tablou ce reprezenta pe fosta regină *Natalia*, l'au sfîrticat în bucăți. Ar mai lipsi să se casseze numirile de strade, regimente, etc., pentru-ca nici de nume se nu se mai pomenesc în Sîrbia părinții regelui Șasa, și — sigur va urma în curînd și acesta. Căci regele Șasa și iubește mult pe tatăl său; așa de mult, în cât avuse de gând să presinte scupcinei un proiect de lege prin care Milan să fie exilat pentru totdeauna din Sîrbia. S'a lăsat însă de acest plan, după-ce i-s'a spus, că nu va isbuti cu el în scupcină.

S'au aplanat diferențele. Înainte cu câteva luni monarhia noastră sistase circulațiunea de asemnate postale într' Muntenegru și Austro-Ungaria, din cauza unor diferențe de plată, a căror origine nu se putea constata. Se spedau de pildă, bani în Muntenegru; recepșul postal exista, dar' banii nu sosiau la destinație, și se spedau bani din Muntenegru în Austro-Ungaria și earăși nu sosiau la destinație. S'a introdus cercetare, dar' aceea s'a sistat deodată pe motiv — așa zic gurile rele — că firele ar fi avut să conducă până în conacul principelui Nichita. Acum se vede însă, că decînd principele a avansat la titlu de „alteță regală“ iregularitățile acestea s'au eliminat din practica postală a Muntenegrului, căci conform unui comunicat al ministrului nostru de comerț, cu începere de la 1 Februarie asemnatele simple și telegrafice cu adresă pentru Muntenegru se primesc de nou la toate oficiile postale din Ungarie, ear' cele date din Muntenegru se escomptază.

Femeie fără stomach. Profesorul *Breckel* a făcut zilele trecute o operație de necredut. Unei femei de 38 ani din Salzburg i-a operat de tot stomachul. Femeia suferea de cancer în stomach, de care numai prin depărtarea stomacului putea fi vindecată. *Breckel* a făcut această operație ne mai pomenită, și femeia trăește. Dovadă, că stomachul nu e organ indispensabil pentru viața omului. Singura alterație în urma lipsei de stomach e, că pacienta nu pöte lua deodată atîta cantitate de nutrimînt, cât lua pînă avea stomach. Acum trebuie să mînînce mai puțin și la mai dese soröce.

Pipa lui! La Oradea-mare s'a întîmplat cantonierului Nagy Imre nenorocirea, că trenul i-a frînt ambe picioarele. Dus în spital, medicii au opinat că numai prin amputarea ambelor picioare ar puté dör' să scape de mörte pe nenorocitul. În decursul operațiunei Nagy Imre s'a trezit și cu voce slabă a întreat de pipa lui. Medicii i-au răspuns, că cu prilejul nenorocirei s'a prăpădit și ea. „Pagubă de ea!“ a zis Nagy, ș'apoi după câteva minute și-a dat sufletul.

Rugare

cătră Prea onorații confrăți preoți și învățatori.

Conferența preoțescă din protopresbiteratul gr.-ort. rom. al Deșului în urma impulsului dat de Exelenția Sa preabunul nostru arhiepiscop și metropolit Ioan Mețian pentru înființarea de diferite reuniuni culturale bisericești etc., prin concluds Nr. 10 luat în ședința sa din 30 Noiembrie v. anul trecut esmițînd o comisiune din preoții T. Cotuțiu, V. Cupșa și G. Hango pentru studiarea acestei cesțiuni, — subscrisul în numele acestei comisiuni vine a ruga respectuos pe Preaonorații confrăți preoți și învățatori, să binevoiască a-i trimite câte un exemplar respective copie de pe statutele diferitelor reuniuni ce le au înființat în parohiile și comunele pr. on. domniilor lor, și anume: Statute de reuniuni de femei pentru înfrumusețarea bisericeii, pentru ajutorarea copiilor de școlă sîraci și pentru susținerea vre-unei școle de fete; statute pentru reuniuni de cîntări și coruri vocale de țerani; statute pentru reuniuni de înmormîntare, de ajutorare reciprocă în cas de nenorociri și de temperanță; statute pentru administrarea fondurilor de bucate și pentru pomenirea repositărilor etc. etc.

Neexistînd în protopresbiteratul acesta nici o reuniune din cele amintite și nici de altă natură, și astfel neavînd nici o indigitaie cu privire la înființarea și conducerea astorfeliu de reuniuni, lucru espicabil, numai așa credem, că vom puté trece mai ușor preste greutățile începutului, dacă și preaonorații confrăți preoți și învățatori din alte părți ne vor da după puțină mîna de ajutoriu, și acesta în interesul general al sînteii nostre bisericeii și a mult cereatului nostru popor. Și mai bun serviciu s'ar face acestei cause comune culturale, dacă astfel de statute s'ar publica în tota estensiunea lor în prețuitul nostru ziuriu „Telegraful Român“.

P. O. confrăți, cari vor binevoi a ne trimite astfel de statute, să le adreseze subscrisului în Gherla (Szamosujvár, Szolnok-Doboka megye).

Gherla, 6/19 Ianuarie 1901.

Cu stimă și iubire frățească

Gavriil Hango

preot ortodox la penitențiarul reg. ung. regn.

Din public.)*

Mulțămîtă publică.

„Ilustratea Sa Domnul Dr. Ilarion Pușcariu archimandrit și vicariu arhiepiscopesc în Sibiu, a binevoit a trimite pe sîma scolei nostre populare 20 esemplare „Istoria bisericească mică“ 20 esemplare „Istoria biblică“ și 9 esemplare din „Catechismul mic“ de Zaharie Boiu spre a se împărți la școlarii sîraci. Ne ținem de plăcută datorința a-esprîma și pe acesta cale adîncă noastră mulțămîtă, pentru prețiosul sprigin. *Mogoș-Mămăligani*, în 12 Ianuarie st. n. 1901. — În numele comitetului parochial: *Vasile David* președinte.“

*) Pentru cele cuprinse în rubrica acesta Redacția nu primește răspunderea.

Mulțămîtă publică.

Societatea de lectură a teologilor și pedagogilor din Sibiu „*Andrei Șaguna*“ și-a ținut în presără dîlei șftului Andrei, 29 Noiembrie st. v. 1900, obicinuita ședință festivă întru amintirea fericitului ei patron. Cu această ocaziune au intrat dela mulți domni și dîmne următoarele efecte benevole în favorul societății:

Dela Esc. Sa Inalt Prea Sfîntitul Domn Arhiepiscop și Metropolit Ioan Mețianu. 15 cor. Dela: Prea Cuvioșia Sa Domnul Archimandrit și Vicariu Dr. Ilarion Pușcariu și Dl. Dr. Liviu Lemeny câte 10 cor. Dela Domnii: P. Lucuța, Dr. N. Vecerde, A. Lebu, și Domna Cioran. câte 6 cor. Dela Domnii: I. Papiu protopresb., Nic. Cristea asses. cons. N. Ivan asses. cons., Dr. Elie Cristea cons. cons. Dr. E. Roșca dir. sem., Zosim Chirtop adv., Cămpeni, A. Păcurariu prot. Iliia, Dr. Laur. Popp. adv. Abrud câte 5 cor., Dela Domnii: Dr. P. Barcianu, Dr. Petru Șpan, Dr. Ioan Preda, Dna. Maria Cosma, Dr. I. Stroia, Dr. I. Rațiu, L. Simonescu secr. metr. Dr. V. Bologa, Ștefan Stroia, I. Ghibu, St. Moga, I. Oncescu, M. Curuga, N. N., M. Ganea, I. Petric prot. Brașov, S. Cupșa prot. Cupșeni câte 4 cor. Dela Domnii: Dr. A. Marienescu, Silv. Moldovan, Const. Popp funcț la „Albina“, Const. Damian, N. N. Elena Petrașcu directore intern., M. Micu, G. Binder, I. Stîngu preot Gușterița, V. Merețiu preot Bod, N. Tecșa, Ios. Goga, preot Rășinari, N. Moga câte 3 cor. Dela Domnii: I. Bardossy insp., D. Bardossy locot. M. Lazar asses. cons. Mateiu Voilean asses. cons. Dr. Amos Frîncu, Dr. I. Beu med., N. Bența funcț. la „Albina“, Z. Boiu asses. cons., C. Stezar căpit. pens. I. Mihai I. Broju preot mil., N. Ancean, D. Cuntan prof. N. N., Dîmna Moga, Dîșora V. Jîndrea, Eug. Bălaș, Dîmna Vidu, Al. Gavet, Ioana Rebeș, I. Rusu, I. Moșă preot Orăștie, I. Roman diacon Luncoiu, I. Orăștean preot Apold, I. Iosof preot Tilișari, Nicolae al popii, I. Șchiopol preot Tîntări, O. Șteflea, E. Mandel capelan I. Bercan preot Merchiaș, V. Hența, V. Macșă preot Gârbova, V. David preot Mogoș, I. Negru, Dna Doican, M. Oncea, N. Albu, I. Popoviciu, C. Baca preot Poplaca, N. Cărpinișan preot Răhău, E. Vințelariu, E. Vancu, I. Iliescu preot, Candid Popa, L. Prașca, D. Nicoră invet., Lupșă, N. Nașcu preot Polă, I. Maximilian preot Stupini, P. Ciorteș, Cojocna câte 2 cor. Dela Domnul Petru Drăgan 1 cor. 40. Dela Domnii: V. Tordășianu, M. Lungu, A. Galea, V. Cioban, Victor Popp, David Popp, Aureliu Stoica, I. Rebeș, V. Greavu, T. Morariu, L. Ciorbea N. N., L. Magdu, I. Buzea, I. Fărcaș, L. Mușat, N. Munthiu, V. Cărpinișan, D. Lăncrăjan, E. Negrilă. N. N. câte 1 cor. Dela I. Popoviciu 60 bani; N. N. și E. Grindean câte 80 bani; Dela Domnul P. Popoviciu, 50 bani; dela N. N. 40 bani; dela N. N. 30 bani; Suma totală 329 cor. 80 bani.

Pe lângă acesta frumoasă sumă de bani au mai încurș și unele opuri literare și anume:

Dela Dl D. Bardossy 1 op. în 80 esempl. cu menițiunea de a se distribui în fiecare an 20 de esemplare între absolvenții cursului III. pedagogic. Dela I. Bardossy 3 opuri în 3 volume. Dela D. Cuntan 2 opuri în 2 volume. Dela Silv. Moldovan 5 opuri în 5 volume. Dela Grav. Hango 1 op în 1 volum. Dela Dna Margareta Moldovan 1 op în 1 volum. Dela Dl V. Tordășianu 1 op în 1 volum. Dela P. Cotoțiu 6 opuri în 6 volume. Dela I. Cristea 2 opuri în 2 volume. Dela T. Petrisor 1 op în 1 volum. Dela „Reuniunea Sodalilor Români din Sibiu“ 2 opuri în 2 volume. Dela T. Orlea 1 op în 1 volum. Dela I. Popoviciu 7 opuri în 7 volume. Dela N. N. 2 opuri în 2 volume. Dela Il. Chendi 1 op în 1 volum. Suma 36 opuri în 116 volume.

Comitetul societății se simte plăcut îndemnat a esprima generoșilor donatori pe acesta cale cea mai căldurosă mulțămîtă. —

Pentru Comitet:

Seb. Stanca.

preș. com.

Ilarie Gonția.

not. com. și arch.

Dare de sîmă și mulțămîtă publică.

Sub titlul „rescumpărarea feliicităților de anul nou“ au dăruit pentru fondul gimnasiului rom. gr. or. din Brad următorii Domni: Georgiu Părdiu dir. gimnasial 10. cor. Constantin Costin prof. 5 cor. Ștefan Albu prof. 5 cor. Dr. Pavel Opișă prof. 5 cor. Dr. I. Radu prof. 5 cor. Mich. Stroia invet. 2 cor.

Pentru fondul „mîsa studenților“ dela acest gimnasiu au dăruit Gavriil Cărlig paroch în Valeni și Augustin Cărlig student gimnasial câte una corönă.

Primescă binevoitorii dăruitori căldurosă mulțumită.

Direcțiunea gimnasiului rom. gr. or. Brad în 2 Ianuarie 1901.

Georgiu Părdiu.
dir. gimnas.

Nr. 18/protop. 1901

[5] 1—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia de clasa III. Hașag, protopresbiteratul Mediașului, se escrie prin acesta concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroch, sunt cele fasonate la cōla B. pentru completarea venitelor preoțesci dela stat.

Informațiune își pot lua concurenții dela oficiul protopresbiteral ori dela comitetul parochial.

Doritorii de a ocupa acest post, au ași așterne suplicile lor instruite conform legilor în vîgore subserisului oficiu protopresbiteral în termenul sus indicat.

Mediaș, 8 Ianuarie, 1901.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Mediașului în conțelegere cu comitetul parochial.

Romul Mircea
protopop.

Nr. 317/901 sz.

[2] 2—2

Arlejtési hirdmény.

Egy községi háznak Mőh községben jelen év folyamán való építése elhatároztatván, az építés kiadása eséljából Mőh község irodájában f. évi február hó 2 án délután 3 orakor nyilvános szóbeli árlejtés fog megtartatni.

Az alapfalazat kőanyaga, továbbá a szíkséges téglá, mész és porond a község által természetben állittatik elő.

A kikiáltási ár 8590 korona 62 fill. és kötelesek vállalkozni ohajtók ezen összegnek 5% át bánatpénzüil az árlejtés megkezdése előtt kézpénzben, vagy ovadékképes érték papirokban letenni.

A bánatpénzzel ellátott írásbeli ajánlatok az árlejtés megkezdéséig elfogadtatnak.

A tervek és közelebbi szerződési feltételek Mőh község előljáróságánál betekintheők.

Nagyszeben, 1901 január 15 én

A jár. főszolgabíró h.

Putkovski Guido
szolgabíró

In *Tipografia archidieceșană*
a apărut:

ACAFTISTUL

Preasantei

Născătoare de Dumneșu

și

alte rugăciuni

urmate de Sinaxarin pentru tot anul și Pășchălie.

Un volum de 368 pagini 8°.

Prețul simplu legat . . . fl. —.85
jumătate pânză . . . „ 1.05
în piele roșie . . . „ 1.25
Ediția fină în piele neagră . . . 2.—
piele chagrin „ 2.60
în mătase „ 3.85

Se află de vîndare la

Librăria Tipografiei archidieceșane,
Sibiu.

1000 corone

plătesc celui-ce va mai căpeta vr'odată durere de dinți ori îi va mirosi gura după-ce va folosi **apa de dinți a lui Bartilla**, o sticlă cu 35 cr. (Pentru pachetare 10 cr. deosebit). **Erezi A. Bartilla** (E Winkler), Viena, 19/1., Sommergasse 1. — Să se cêră pretutindea apriat apa de dinți a lui **Bartilla**. Denunțări de falsificare vor fi bine plătite. La locurile, unde nu se pōte căpeta, trimit 7 sticle cu 2 fl. 60 cr. franco. — **Deposit în Sibiu** la far: macia „**Vulturul**” **C. Müller**, piața mare. farmacia **Molnar**, strada Cisnădiei 59.

[33] 23—

La **Librăria Tipografiei archidieceșane** se află

3 prapori gata

ca mustre: unul de mătase grea damast, mărimea 85/155 cm. și costă 128 cor., unul de camgarn fin, mărimea 120/175 cm, costă cor. 108, 3 al III-lea din pânză de in ceruită foarte trainic și frumos, mărimea 120/170 cm. cu 63 cor. Toți sunt fără prăjină; cu prăjină se adauge la prețurile indicate încă câte 10 cor. Se primesc însă și comande pentru alte mărimi cu ori și ce fel de icōne. Observăm, că praporii sunt fiecare din câte o singură bucată și icōnele sunt pictate pe însași stofa praporelui, praporii din mai multe bucăți costă cu mult mai puțin.

In *Tipografia și librăria archidieceșană, Sibiu*, au apărut și se află de vîndare:

Geografia

pentru școle civile și superioare de fete
(originalul aprobat sub Nr. 1240/1898)

și

Istoria universală

pentru școle civile și superioare de fete
(originalul aprobat sub Nr. 64561/1896)

după

Alexandru Márki.

In românește de

I. Popovici.

Prețul Geografiei leg. fl. 1.30

„ Istoriei universale leg. „ 1.—

La **Librăria Tipografiei Archidieceșane** se află de vînzare:

Ce-i cerul de Camille Flammarion C. 1.50
Din romanul unei vieți, de Stefan Braborescu „ 1.—

trimise cu posta pentru fiecare exemplar 10 bani mai mult.

Din *Tipografia și librăria archidieceșană, Sibiu*, se pōte procura

Teoria Dramei

cu un tractat introductiv
despre frumos și artă,

de
Dr. Iosif Blaga,
profesor.

Prețul broș. 3 cor. 60 fl.

„**Corvineana**”, institut de credit și economii, societate pe acții.

[1] 2—2

Convocare.

Domnii membri ai *institutului de credit și economii „Corvineana”, societate pe acții*, se învită în virtutea §-lui 19 din statute la

a V-a adunare generală ordinară,

care se va ținea în Hunedóra la 3 Martie st. n. 1901, la 2 ore p. m. în localul institutului.

Obiectele puse la ordinea zilei sunt:

1. Raportul anual al direcțiunei despre starea întreprinderii preste tot și despre rezultatul anului al V-lea de gestiune în special.
2. Raportul comitetului de supraveghere.
3. Darea absolutorului direcțiunei și comitetului de supraveghere.
4. Decisiunea asupra împărțirii profitului curat, realizat în anul al V-lea de gestiune.
5. Ficsarea marcelor de prezență pentru membrii Direcțiunei și ai comitetului de supraveghere pe anul de gestiune 1901.
6. Alegerea unui membru — eventual — alor doi membrii în direcțiune.
7. Eventuale propuneri ivite în cadrul §-lui 28 din statute.
8. Esmiterea alor 2 acționari pentru verificarea procesului verbal.

Domnii acționari, cari voesc a participa la adunare în persoană sau prin plenipotențiați, sunt rugați a-și depune în sensul §-lui 20 din statute, la cassa institutului, acțiile, eventual documentele de plenipotență cel mult până în 2 Martie st. n. 1901.

Hunedóra, Ianuarie 1901.

Direcțiunea.

A eșit de sub tipariu în *Tipografia archidieceșană*:

APOSTOLUL

— cu litere latine —

cu binecuvîntarea I. P. S. Domn Ioan Metianu, arhiepiscop și metropolit și se află de vînzare la **Tipografia și Librăria archidieceșană în Sibiu** cu prețurile: broșat 7 cor., legat în pânză neagră 9.50 cor., ediție de lux broșat 8 cor., legat după cum se comandă.

Calendariul archidieceșan

este cel mai eftin. **40 fileri**
plus porto 10 fileri (fără șematism).

La comande mai mari se dă rabatul de 20%. Se pōte procura dela

Librăria Tipografiei archidieceșane, Sibiu.

Farmacia lui F. I. R. Hotter la sf. Iosif, Wien, XII/2 Schönbrunnerstrasse 182.

Absorbinalul lui Hotter.

1/1 Flacon fl. 6. —, 1/2 Flacon fl. 3.50. delătură tōte umflăturile și depunerile de grăsimi fără să vateme părului. Întărește nervii atacați și slăbiți, delătură și distruge tōte nodurile în mușchi, și servește și ca scut în contra aprinderilor; cu deosebire e probat la umflăturile produse din cauza fearelor, apoi în contra aricitei umflărei copitei, genunchilor umflați, mai departe în contra umflăturilor (noduri) de vine, în contra umflăturei picioarelor la glesne și la încheietura degetelor cu un cuvînt în contra tuturor umflăturilor ori unde s'ar ivi.

Praful nutritor alui Hotter, pentru cai și vite cornute

1 Pachet cu 80 cr.

Un adaus escelent la nutremânt, pentru a ținea vitele sănătoase și cu putere este de a se folosi la tōte suferințele de rărunchi de ficat și de nervi.

Alifia lui Hotter pentru delăturarea crescăturilor de oase.

1/1 Cutie cu fl. 2. 1/2 Cutie cu fl. 1.20. delătură crescăturile de oase și depunerile osoase chiar și după 4—6 săptămâni. (boală învechită).

HOTTER

Preparate pentru veterinari, cele mai bune ale timpului mai nou, cari după atestate numărōse nu au fost ajunse de alte mijloace de natura aceasta.

Să se ceară numai preparate de ale lui Hotter și să nu se primescă altele. Deposit în farmacii și Droguerii.

Deposit principal la Dr. Emil Budai farmacia orașului Budapesta (Stadthausplatz) la Dr. Leo Egger & J. Egger Farmacia Palatinului VI Váci körút 17 și la farmacia Iosif Török Bpesta VI Kiraly utca 12.

Fluidul lui Hotter „Training”

1 Sticlă cu fl. 1.20.

Conservează nervii și mușchii până la bătrânețe înaintată totdeauna puternici și vioi, pune în stare pe animal să presteze cele mai mari strapații și fugi, să înțelege după frecare cu fluidul „Training”.

Să mai folosește cu succes uimitor la tōte urmărilor cari obvin din opintiri prea mari, ologie, reumatism, și înțepenire.

Praful de porci a lui Hotter.

Nr. I și II

1 kg. . . . fl. 1.20.

Cel mai buu mijloc pentru a produce pofta de mîncare și cu acesta prosperarea porcilor, foarte acomodat în contra orbalțului (brîncă); Nr. II este de a se întrebuița la urdinare.

Mijloc în contra Colicei alui Hotter.

1 Sticlă fl. 1.50.

Contra la tot felul de colică și contra opririi udului la cai precum și contra umflăturilor la vite cornute. [54] 77—104